

Har du kopplat ditt dagvatten rätt?

Förord

Vårt samhälle genomgår förändringar och utvecklas hela tiden. Kretslopp och vatten arbetar ständigt för att förbättra avloppsnätet för att förebygga källaröversvämningar, minska påverkan på miljö och reningsverk.

I denna broschyr hittar du information om hur och varför vi arbetar med att åtgärda dagvatten som blivit anslutet på fel sätt. Vi berättar vad det innebär att ha dagvatten som är felkopplat till kommunens ledningar i gatan. Vad behöver du som fastighetsägare göra och vad gör Kretslopp och vatten?

I slutet av broschyren finns en ordlista med förklaringar av använda fackuttryck.

Innehåll

Allmänt om vatten och avlopp (VA)	4
Dricksvatten	4
Avloppsvatten	4
Spillvatten	4
Dagvatten	4
Dräneringsvatten	4
Förbindelsepunkt	4
Översvämning - nej tack!	5
Viktiga anledningar	5
Vad är en anslutningskontroll	5
Varför gör vi anslutningskontroll	5
Allmänna bestämmelser om vatten och avlopp (ABVA)	6
Ansvarsfördelning	7
Kretslopp och vattens ansvar	7
Fastighetsägarnas ansvar	7
Ordlista	8

Allmänt om vatten och avlopp (VA)

Dricksvatten

Inkommande rent vatten till fastigheten.

Avloppsvatten

Samlingsnamn för spill-, dag- och dräneringsvatten.

Spillvatten

Hushållsavlopp från toalett, dusch, disk och tvätt.

Dagvatten

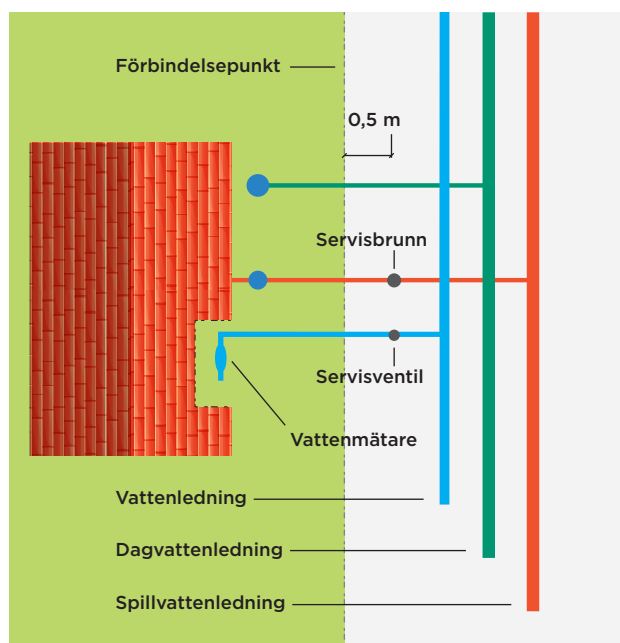
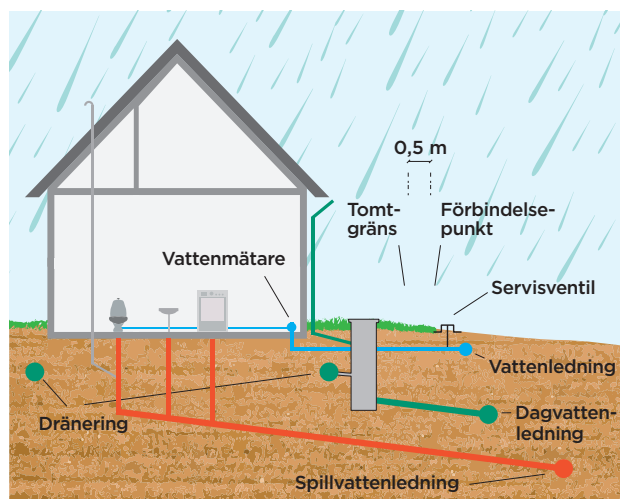
Ytligt avrinnande regn- och smältvatten från tak och vägar mm.

Dräneringsvatten

Grundvatten och nedträngande regn- och smältvatten som avleds i dräneringsledningar.

Förbindelsepunkt

Förbindelsepunkten utgör den juridiska ansvarsgränsen mellan den privata VA-installationen (fastighetsägarens ansvar) och den allmänna VA-anläggningen (Kretslopp och vattens ansvar).

Detta är en schematisk bild och ibland saknas servisbrunn.

Översvämning – nej tack!

Viktiga anledningar

Det finns flera viktiga anledningar till att se över din VA-installation.

1. Genom att sköta om din egna VA-installation och vara rätt ansluten med ditt dagvatten så bidrar du till att minska risken för översvämning, både för dig själv och dina grannar. Du bidrar också till en bättre och mer hållbar miljö. Ju mindre dagvatten som leds fel desto mindre måste vi brädda och leda avloppsvatten till våra bäckar, åar och andra recipienter.
2. Ledningar för spillvatten som blir överbelastade med dagvatten leder också till högre kostnader för VA-kollektivet i form av ökade insatser för att hålla ledningssystemet i drift. Det är alltså också en fråga om resurser och hur dessa används.
3. Till sist når allt spillvatten Gryaab, vårt avloppsreningsverk som fyller en otroligt viktig samhällsfunktion. Ju större mängder dagvatten som felaktigt leds dit desto mer energi går åt för att rena vattnet och större reningskapacitet kan komma att behövas. **Det som egentligen inte behöver renas leder alltså till större kostnader för samhället. I värsta fall, om problemet blir ännu större, kanske ett nytt reningsverk måste byggas.**

Vad är en anslutningskontroll?

En anslutningskontroll är till för att klargöra hur en fastighet är ansluten till det kommunala ledningsnätet. Det finns olika metoder för hur detta kan göras.

Det vanligaste sättet är genom "färgning". Då håller man ner färg i de stuprör och brunnar som man vill kontrollera. Man spolar sedan vatten i dessa samtidigt som man i gatan lyfter locken på de brunnar som ägs av kommunens. Efter ett tag har det färgade vattnet hunnit ta sig ut till ledningsnätet. Till hjälp har man ofta en spolbil och speciella ficklampor som gör att färgen lyser upp när man vänder ficklampan ner mot vattnet i brunnen. På det här viset så kan man konstatera om det färgade vattnet hittas i rätt ledning i gatan.

Det går också att göra kontroller med hjälp av "rökning". Det innebär att ofarlig rök pressas in i avloppsnätet och sedan övervakar man och noterar var röken kommer ut. På så vis upptäcks eventuella felkopplingar direkt.

Oftast är det Kretslopp och vatten som gör kontrollerna. Du som fastighetsägare kan också anlita en avloppsfirma för att göra en kontroll på din fastighet.

Varför gör vi anslutningskontroll?

När Kretslopp och vatten gör anslutningskontroller så kan det finnas en eller flera anledningar till det. De vanligaste är:

- Att fastigheter har drabbats av översvämning i samband med nederbörd.
- Att ledningsnätets pumpstationer uppströms är påverkade av nederbörd.
- I samband med projekt där Kretslopp och vatten ska leta efter och koppla bort dagvatten som felaktigt leds till spillvatten-nätet och i sin tur vårt avloppsreningsverk, Gryaab.

Allmänna bestämmelser om vatten och avlopp (ABVA)

ABVA innehåller bestämmelser för brukande av Göteborgs Stads allmänna vatten- och avloppsanläggning. Den reglerar ansvarsfördelningen mellan dig som fastighetsägare och Göteborgs Stad, till exempel när det gäller dagvatten och spillvatten.

Enligt Lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) får regeringen, eller efter regeringens bemyndigande, kommunen meddela ytterligare föreskrifter om användningen av allmänna VA-anläggningar.

De allmänna bestämmelserna utgör en form av normgivning som kommunen bestämmer ensidigt, dvs. det krävs inte något avtal med fastighetsägaren för att bestämmelserna skall bli bindande.

Ansvarsfördelning

Fastighetsägaren och kommunen har båda ansvar för att förhindra uppkomst av källaröversvämningar och andra problem som felaktigt anslutna fastigheter kan orsaka.

Varje part ansvarar för sina egna kostnader – åtgärder på det kommunala avloppsnätet står kommunen för och åtgärder på den privata VA-installation står fastighetsägaren för. Det gäller också kostnader och tid som fastighetsägaren behöver lägga ner för att undersöka eller inventera den egna fastighetens installation.

Kretslopp och vattens ansvar:

- Kommunens ledningar ska vara rätt dimensionerade så att ledningssystemet inte blir överbelastat vid normalt förekommande regn.
- Kommunens ledningar ska vara väl underhållna. Till exempel ska avloppsledningarna vara fria från trädrötter och andra föremål som kan reducera kapaciteten.
- Kommunen ska vid ombyggnad av kombinerad avloppsledning i gatan till duplikatsystem informera berörda fastighetsägare.

Fastighetsägarnas ansvar:

- Fastighetens VA-system ska vara väl underhållet. Inte minst gäller detta anordningar för skydd mot bakåtströmmande avloppsvatten.
- Alla förändringar av fastighetens VA-system ska godkännas av Kretslopp och vatten.
- Separera avloppssystemet inom fastigheten då kommunen anlagt ett duplikatsystem i gatan.
- Informera hyresgäster om lämpligt utnyttjande av källaren.

Läs mer på www.goteborg.se/kretsloppochvatten

Åtgärder

När Kretslopp och vatten genomför anslutningskontroller så kan vi dela med oss av vår utredning för att du som fastighetsägare enklare ska kunna genomföra de åtgärder som krävs.

God kännedom

Det är alltid viktigt att du har god kännedom om din fastighets VA-installation. När gjordes dräneringen om senast? Vet du hur dina ledningar är lagda? Hur är skicket på ledningarna? Vad har du för brunnar på din tomt? Vilket vatten avleds till dessa brunnar, vart tar det sedan vägen och går de att inspektera?

Upptäcks fel innanför förbindelsepunkten på din privata VA-installation så gäller det att göra en insats och åtgärda de fel som hittas, vare sig det är kommunen eller du som har upptäckt det. Om du upptäcker ett fel som du tror är på kommunens sida om förbindelsepunkten är det bra om du informerar oss om det.

Har du upptäckt att takvatten via stuprör går till fel ledning så gäller det att hitta felkopplingen och åtgärda felet. Ofta är det en uppsamlingsbrunn för dagvatten som är ansluten till fel utgående ledning.

Ett annat problem som kan uppstå är när alla ledningar är rätt anslutna men kommunens kontroll visar att fastigheten är felaktigt ansluten. Det beror ofta på att någon ledning läcker, ut eller in, från omgivande mark eller annan ledning. Det kan vara spillvattenledningen som har en spricka, förskjutning eller den kanske har gått isär i någon skarv. Detta kan ofta kontrolleras via en filminspektion.

Sätta igen eller koppla bort spygatt – vad gäller?

Ibland kan det vara så att en eller flera spygatter (ofta brunn i källartrappa eller vid garagedfart) är felaktigt anslutna till spillvattenledningen för att det höjdmässigt inte går att ansluta till dagvattenssystemet med självfall. Har ibland varit tillåtet med dispens, men det är det inte längre. Därför ska även den här typen av felkoppling åtgärdas.

Detta kan göras på följande sätt:

- Spygatten sätts igen om fastighetsägaren anser att behovet inte längre finns.
- Spygatten kopplas om till dagvattenledningen på fastigheten och en pump installeras.
- Om tillrinning till spygatten är väldigt begränsad kan ett skärmtak över spygatten tillsammans med en barriär som hindrar tillrinning vara en godkänd åtgärd.

Alla åtgärder ska stämmas av med Kretslopp och vatten. Som fastighetsägare ska du alltid undersöka om åtgärden är bygglovspliktig eller om det räcker med en bygganmälan.

En väldigt viktig del är också att se över fastighetens dränering. Är den rätt ansluten och fungerar den tillfredsställande?

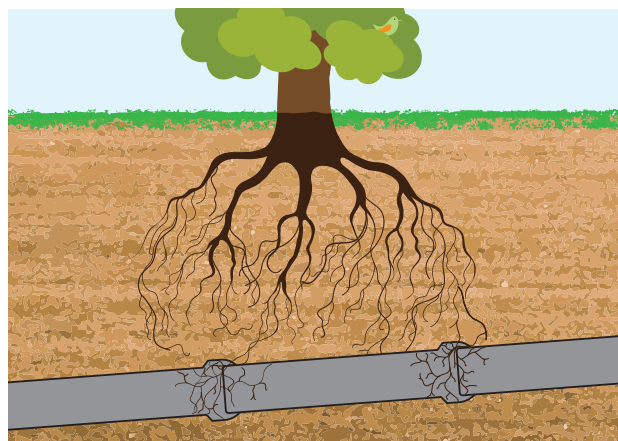
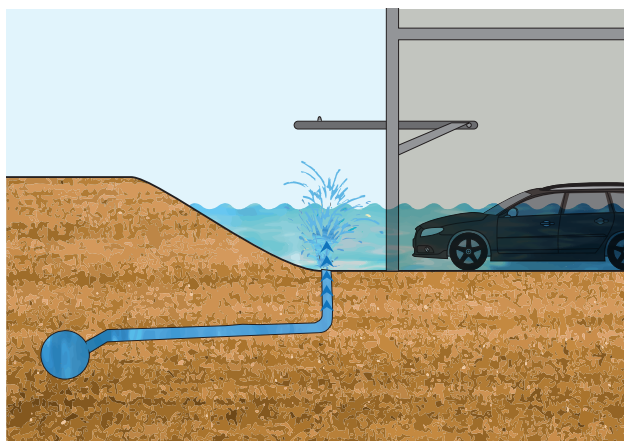
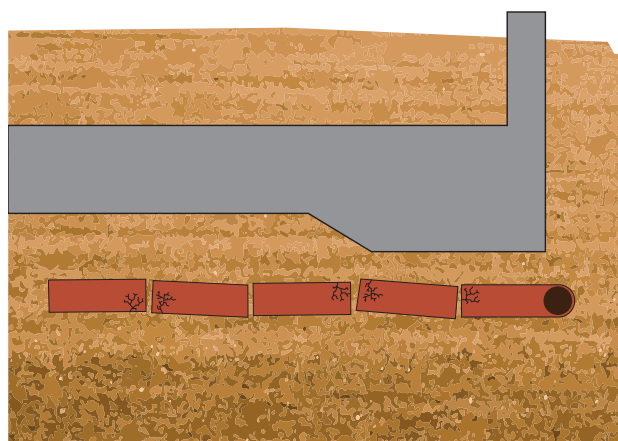
Har du en eller flera spygatter som är anslutna till en spillvattenledning på grund av att det höjdmässigt inte går att ansluta med självfall till dagvattenledning i gatan? Då är risken stor att även dräneringen är felaktigt ansluten till spillvattenledning.

När ett nytt hus med källare byggs tillåts inte längre direkt anslutning av husdränering till kommunens dagvattenförande ledning. Idag krävs pumpning av dräneringsvattnet. Detta är det säkraste sättet att undvika att dagvatten tränger upp i dränerings-systemet.

Fungerar dräneringssystemet dåligt?

Det kan bero på att:

- dräneringsrören är skadade eller lutar åt fel håll.
- dräneringsrören är igensatta av trädrötter eller järnutfällningar.
- dräneringsrören är igensatta av sand.
- anslutningsbrunnen till dagvattensystemet är helt eller delvis fylld med slam.

Exempel på skyddsåtgärder

- Lägg om dräneringsledningarna.
- Komplettera dräneringssystemet med en ledning som samlar upp och leder bort grundvatten från omgivande markområden.
- För lågt liggande fastigheter kan dräneringsvattnet behöva pumpas upp till högre nivå så att det kan rinna med självfall.
- Åtgärda eventuella problem med rötter. Ta bort träd som står i närheten av dräneringsledningar.
- Rensa fastighetens dagvattenbrunn.
- Se till att stuprören är i bra skick och att de är rätt monterade.

Ordlista

Avlopps enhet

Till exempel golvbrunn, toalettstol, badkar eller handfat.

Avloppsvatten

Förorenat vatten som avleds i avloppsledningsnätet. Kan bestå av spillvatten, dagvatten och dräneringsvatten.

Brädda

Vid kraftiga regn eller mycket regn på kort tid kan det ske så kallad bräddning. Då leds avloppsvatten till närmaste vattendrag.

Dagvatten

Ytligt avrinnande regnvatten och smältvatten.

Dräneringsvatten

Grundvatten och nedträngande vatten från regn och snösmältning som avleds i dräneringsledning eller dike.

Duplikatsystem

Avloppssystem där spillvatten och dagvatten avleds i skilda ledningar.

Förbindelsepunkt

Den punkt omedelbart utanför tomtgränsen där den privata servisledningen ansluter till kommunens ledning.

Kombinerat system

Avloppssystem där spillvatten och dagvatten avleds i gemensam ledning.

Recipienten

En sjö, en bäck eller havet är exempel på mottagare av behandlat eller obehandlat avloppsvatten.

Separera

Ombyggnad av kombinerat avloppssystem till duplikatsystem.

Servisledning

Ledning som ansluter fastigheten till ledningen i gatan.

Spillvatten

Förorenat vatten från bland annat hushåll och industrier.

Spygatt

Brunn för avledning av dagvatten. Utvändigt, ofta i källartrappa eller vid garagedfart.

VA-kollektivet

Alla som är anslutna till kommunalt vatten och avlopp.

Vatteninstallation

Till exempel vattenledning, tvättmaskin eller diskmaskin.

Kontakt

Postadress: Box 123, 424 23 Angered

Besöksadress: Hjällbo Lillgata 1

Telefon: 031-365 00 00